

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Godkännande av vissa bestämmelser i den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster

1994-95

nr 20

RP nr 7

SAMMANFATTNING

Republikens presidents förslag

Republikens president föreslår att lagtinget ger sitt bifall till att lagen om godkännande av vissa bestämmelser i den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster träder i kraft även i landskapet Åland. Konventionen avser att garantera likställdhet för nordiska medborgare vad gäller tillämpningen av lagstiftningen om socialt bistånd och sociala tjänster.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att lagtinget ger det begärda bifallet.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Konventionen innebär en utvidgning av de rättigheter EES-avtalet och EU-medlemskapet tillförsäkrar nordiska medborgare vad gäller socialt bistånd och sociala tjänster. Den kompletterar 1992 års nordiska konvention om social trygghet. Konventionen har beretts av en samnordisk arbetsgrupp och på förslag av Nordiska ministerrådet lagts fram i Nordiska rådet. Landskapsstyrelsen har delvis medverkat i ärendets beredning. Konventionen är tillämplig på nordiska medborgare och andra personer som är lagligen bosatta i ett nordiskt land.

Utskottet har ingenting att anföra i fråga om de artiklar i konventionen som anger vilka former av socialt bistånd och sociala tjänster som regleras i konventionen och hur dessa förmåner närmare bestäms.

Utskottet konstaterar också att konventionens artikel 14 om ikraftträdande för Ålands del har en utformning som överensstämmer med bestämmelserna i 59 § självstyrelselagen om ikraftträdande av internationella fördrag. I vissa tidigare nordiska konventioner har konventionstexten till denna del inte överensstämt med självstyrelselagens bestämmelser.

Utskottet har uppehållit sig vid konventionens artikel 5 som reglerar användningen av nordiska språk vid kontakter med myndighet i ett annat nordiskt land. Utskottet noterar att artikeln reglerar det praktiska förfarandet i nordiska medborgares kontakter med social- och hälsovårdsmyndigheter. Artikeln inverkar enligt utskottet inte på

bestämmelserna om ämbetspråk i 36 § självstyrelselagen.

Mot bakgrunden av det anförda tillstyrker utskottet att lagtinget enligt 59 § 2 mom. självstyrelselagen ger sitt bifall till den lag varigenom konventionen bringas i kraft.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 6 september 1995 inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Ragnar Erlandsson, vice lantrådet Harriet Lindeman och socialchefen Bengt Linde.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Sune Eriksson, vice ordföranden Sundback, ledamöterna Christer Jansson och Sirén samt ersättaren Sjöstrand.

Ledamoten Christer Jansson har fogat reservation till betänkandet.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget ger sitt bifall till att lagen träder i kraft i landskapet Åland till de delar den ovannämnda konventionen faller inom landskapets behörighet.

Mariehamn den 19 september 1995

Ordförande

Sune Eriksson

Sekreterare

Lars Ingmar Johansson

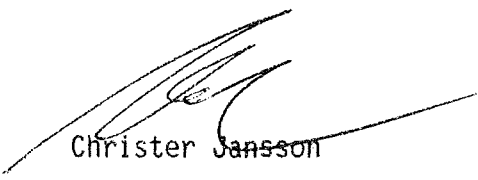
RESERVATION

Av följande skäl reserverar jag mig mot utskottsmajoritetens förslag om bifall till förevarande konvention.

1. Åländska kommunala och landskapsmyndigheters ämbetspråk är svenska. Detta innebär att var och en är skyldig att vid skriftlig kontakt med dessa myndigheter använda svenska språket. Artikel 5 stycke 1 utgör därmed ett undantag från dessa bestämmelser. Följaktligen borde lagen om antagande av konventionen i riksdagen ha behandlats på det sätt 59 § 1 mom. självstyrelselagen förutsätter.

2. Om konventionen godkänns av lagtinget måste den följas upp av intern åländsk lagstiftning, som ålägger bl.a. de kommunala socialnämnderna att handlägga skrivelser och utredningar som är avfattade på bl.a. finska språket. Detta kan i förlängningen leda till krav på att personal som anställs på t.ex. kommunal nivå skall ha kunskaper i finska språket. Om konventionen godkänns i nuvarande utformning underlättas m.a.o. en utveckling som kan komma att stå i konflikt med de grundläggande ideerna bakom självstyrelsen.

Mariehamn den 19 september 1995.

Christer Jansson